

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя Тернопільська міська рада	Ternopil Ivan Puluj National Technical University Ternopil City Council
Корпорація «Науковий парк «Інноваційно- інвестиційний кластер Тернопілля» «Страхова компанія «ТАС»	Corporation «Scientific Park – Innovation and Investment Cluster of Ternopil Region» Insurance company «TAS»
Вроцлавський економічний університет Університет «Опольська Політехніка» Університет прикладних наук в Нисі Ельблонзький університет гуманітарних та економічних наук	Wroclaw University of Economics Opole University of Technology University of Applied Sciences in Nysa Elblag University of Humanities and Economics
Індо-Європейська освітня фундація (Республіка Польща)	Indo-European Educational Foundation (the Republic of Poland)
Університет Дунареа де Йос м. Галац (Румунія)	University Dunarea de Jos of Galati (Romania)

МАТЕРІАЛИ

***III Міжнародної науково-практичної конференції
«ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ ЗМІЦНЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ
ПОЗИЦІЙ НАЦІОНАЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ У
ГЛОБАЛЬНОМУ, РЕГІОНАЛЬНОМУ ТА ЛОКАЛЬНОМУ ВИМІРАХ»***

***Proceedings of the 3rd International Scientific-Practical Conference
“FORMATION OF THE MECHANISM OF NATIONAL ECONOMIC SYSTEMS
COMPETITIVE POSITIONS STRENGTHENING IN
GLOBAL, REGIONAL AND LOCAL DIMENSIONS”***

УДК 330:336:338

Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Формування механізму зміцнення конкурентних позицій національних економічних систем у глобальному, регіональному та локальному вимірах» (5 квітня 2019 р.) / Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя. – Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2019. – 168 с.

ПРОГРАМНИЙ КОМІТЕТ

Голова – Рогатинський Р. М., проректор з наукової роботи ТНТУ ім. І. Пулюя, д.т.н., професор
Співголова – Ціх Г. В., декан факультету економіки та менеджменту ТНТУ ім. І. Пулюя, к.е.н., доцент
Співголова – Панухник О. В., завідувач кафедри економіки та фінансів ТНТУ ім. І. Пулюя, д.е.н., професор

Члени:

Бицюра Л. О. – заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради (м.Тернопіль, Україна)
Химич Г. П. – директор Корпорації «Науковий парк «Інноваційно-інвестиційний кластер Тернопілля»»
Зелінська Анетта – професор факультету управління, комп'ютерних наук та фінансів Вроцлавського економічного університету, Dr.Hab (м. Вроцлав, Республіка Польща) – за згодою
Клеменс Бригіда – заступник декана з навчальної роботи факультету економіки та менеджменту Університету «Опольська Політехніка», Ph.D (м. Ополе, Республіка Польща) – за згодою
Опалка Анна – керівник відділу з міжнародних зв'язків Університету прикладних наук в Нисі, PhD (м. Ниса, Республіка Польща) – за згодою
Вілімовська Зоф'я – директор інституту фінансів Університету прикладних наук в Нисі, Dr.Hab. (м. Ниса, Республіка Польща) – за згодою
Рокіта-Поскарт Діана – асистент кафедри регіональної політики Університету «Опольська Політехніка», Ph.D (м. Ополе, Республіка Польща) – за згодою
Середоха Ізабелла – заступник декана факультету адміністрації та соціальних наук, Ельблонзький університет гуманітарних та економічних наук (м. Ельблонг, Республіка Польща) – за згодою
Кумар Прадіп – голова Індо-Європейської освітньої фундації, PhD (м. Варшава, Республіка Польща) – за згодою
Зека Єкатеріна Даниєла - виконавчий директор Документаційного центру управління маркетингу в промисловості та сільському господарстві, Університет Дунареа де Йос м. Галац, PhD (м. Галац, Румунія) – за згодою

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова – Панухник О. В., завідувач кафедри економіки та фінансів ТНТУ ім. І. Пулюя, д.е.н., професор

Члени:

Науково-педагогічні працівники та навчально-допоміжний персонал кафедри економіки та фінансів ТНТУ ім. І. Пулюя:

Артеменко Л. Б., Бажанова Н. В., Винник Т. М., Дячун О. Д., Константюк Н. І., Крамар І. Ю., Крупка А. Я., Кудлак В. Я., Малинич Г. М., Мариненко Н. Ю., Левицький В. О., Подвірна Т. В., Радинський С. В., Тимошик Н. С., Фецин І. М., Химич І. Г.

Науковий секретар

Маркович І. Б. – доцент кафедри економіки та фінансів ТНТУ ім. І. Пулюя, к.е.н., доцент

Рекомендовано до друку Вченою радою факультету економіки та менеджменту Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя, протокол № 6 від 23.04.2019 р.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори.

ISBN 978-617-7331-79-6

© Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, 2019

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ МІКРО-, МЕЗО- І МАКРОРІВНЯ: КОНФЛІКТ ТРАДИЦІЙНИХ МОДЕЛЕЙ ТА ЕКОНОМІЧНИХ РЕАЛІЙ 21 СТОЛІТТЯ	8
Агарков Олександр СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА	8
Бажанова Наталія ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПРИРОДНОГО ПРИРОСТУ НАСЕЛЕННЯ В УКРАЇНІ	9
Винник Тетяна СПОЖИВЧИЙ КОШИК ЯК КРИТЕРІЙ РІВНЯ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ	10
Гречко Алла ФІСКАЛЬНІ СТИМУЛИ ЯК ПЕРЕДУМОВА ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ РЕГІОНІВ.....	12
Ілляшенко Сергій НОВА ОРГАНІЗАЦІЙНА МОДЕЛЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВИПУСКОВОЇ КАФЕДРИ УНІВЕРСИТЕТУ: ЗДОБУТКИ І ПРОТИРІЧЧЯ.....	14
Клемпарський Микола, Тетяна Ларіна ЕЛІТА ЯК СУБ'ЄКТ ІНСТИТУЦІЙНОЇ ДИНАМІКИ	16
Козак Зоряна ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ БЕЗПЕКИ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	18
Кондратюк Надія ОЦІНКА ВІДКРИТОСТІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....	20
Константюк Наталія, Черенко Ірина ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА ЯК НЕОБХІДНА СКЛАДОВА ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	23
Константюк Наталія ВАЖЛИВІСТЬ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТИ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ	25
Крутько Маргарита АКТИВІЗАЦІЯ РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВОЇ ІНТЕГРАЦІЇ.....	26
Малинич Ганна, Сливка Оксана НАВИКИ ТА КОМПЕТЕНЦІЇ ПРАЦІВНИКА У ХХІ СТОЛІТТІ: ПОГЛЯД РОБОТОДАВЦЯ.....	28
Мардус Наталія ПРОГНОЗУВАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ВНУТРІШНЬОГО РИНКУ ТОВАРІВ.....	29
Маркович Ірина ПОЛІЦЕНТРИЧНИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНІВ В КОНТЕКСТІ ПРОЦЕСІВ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	31
Подвірна Тетяна ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСУВАННЯ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ДЕРЖАВНИМ БЮДЖЕТОМ	33
СЕКЦІЯ 2. ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ДЕРЖАВИ, БІЗНЕСУ, НАУКИ, ОСВІТИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА	35
Ігуна Крґамаг UNIVERSITY-INDUSTRY COLLABORATION	35

Pululu Yonda Heritier	
DIGITAZATION IN DIFFERENT AREAS OF LIFE	37
Дячун Ольга	
ЧИННИКИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ЗБУТУ ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ.....	38
Костик Євгеній	
ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ	40
Левицький Віталій, Швець Ігор	
ФІНАНСОВИЙ РЕЗУЛЬТАТ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ЕКОНОМІЧНА КАТЕГОРІЯ ТА ОБ'ЄКТ АНАЛІЗУ	42
Левицький Віталій	
ГОЛОВНІ РИСИ ВКЛЮЧЕННЯ УКРАЇНИ В ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ	44
Пастух Марія, Бажанова Наталія	
НАВЧАННЯ, ЩО СПОНУКАЄ ДО КАРДИНАЛЬНИХ ЗМІН.....	46
Підоричена Ірина	
ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ЕКОСИСТЕМ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	48
Струтинська Ірина	
ПЕРЕДУМОВИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ДЕРЖАВИ ТА БІЗНЕСУ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	50
СЕКЦІЯ 3. РОЛЬ ТА ПОТЕНЦІАЛ ВІТЧИЗНЯНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА У РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНО СТІЙКОЇ ДЕРЖАВИ	53
Власенко Тетяна	
НАУКОВО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ СТРАТЕГІЧНИХ ЗМІН В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	53
Власова К. М., Філюк Г.М.	
ВПЛИВ БАР'ЄРІВ НА ВИБІР СПОСОБУ ВХОДЖЕННЯ НА ЗОВНІШНІЙ РИНОК	55
Гладка Антоніна	
ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ	58
Капшій Юрій	
ОСОБЛИВОСТІ АНАЛІЗУ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СУБ'ЄКТА ПІДПРИЄМНИЦТВА.....	59
Кобильняк Ганна	
РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦТВА В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	61
Ковальчук Руслан-Петро	
ЯКІСТЬ ТОВАРУ ЯК ФАКТОР УСПІШНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ.....	63
Корнієцький Олександр	
МОТИВАЦІЙНІ ПРИНЦИПИ РЕГІОНАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ	64
Легеца Назар	
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА.....	66
Радинський Сергій, Дьолог Івета	
МЕХАНІЗМИ УПРАВЛІННЯ МАЙНОМ ПІДПРИЄМСТВА.....	68

Радинський Сергій, Михальська Марія-Роксолана МЕХАНІЗМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗБУТОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ	70
Орел Анна ВПЛИВ РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА ДІЯЛЬНІСТЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА	72
Орел Володимир ВПРОВАДЖЕННЯ КОМПЛЕКСНОЇ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	75
Панухник Олена СИСТЕМНА ВЗАЄМОДІЯ СУБ'ЄКТІВ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН ЯК ОСНОВА ПОСТУПАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНО-ГОСПОДАРСЬКИХ СИСТЕМ	77
Приймак Наталія СИСТЕМА ВНУТРІШНІХ СТЕЙКХОЛДЕРІВ ЯК ОБ'ЄКТ УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ	79
Ряснянська Альона АНАЛІЗ СТАНУ МАЛОГО БІЗНЕСУ В ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ	81
Стасюк Володимир ПРИБУТОК ЯК ЕКОНОМІЧНА КАТЕГОРІЯ ТА ЙОГО РОЛЬ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	84
Химич Ірина, Балацко Богдан ФРЕЙМІНГ ЯК МЕТОД ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОЗДАТНОСТІ БІЗНЕСУ	85
Химич Ірина, Колісник Іван КРЕАТИВНІСТЬ ІДЕЙ НА ОСНОВІ БРЕЙНСТОРМІНГУ	87
Швак Ольга СТАН ТА ДИНАМІКА РОЗВИТКУ МОЛОЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ.....	89
Ямборко Петро ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА: ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ.....	90
СЕКЦІЯ 4. СУЧАСНИЙ РОЗВИТОК ФІНАНСОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ: МОЖЛИВОСТІ, ВИКЛИКИ, ЗАГРОЗИ.....	92
Гогусь Соломія, Малинич Ганна РОЛЬ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ВІТЧИЗНЯНИХ ДОМОГОСПОДАРСТВ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОГО РИНКУ	92
Дзюрдзевич Максим РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ БАНКУ	94
Долик Катерина, Бажанова Наталія СУЧАСНИЙ СТАН ФІНАНСОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ	95
Ізоткін Вадим, Бажанова Наталія ФІНАНСОВА ГРАМОТНІСТЬ, ЯК ГАРАНТІЯ ОСОБИСТОЇ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ	97
Кучеренко Світлана, Малишко Віталіна ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЛІЗИНГУ В УКРАЇНІ.....	98
Михайлевська Юлія ПОТЕЧНЕ КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	101

Прийма Антоніна, Тимошик Наталія	
ІДЕНТИФІКАЦІЯ БАНКІВСЬКИХ РИЗИКІВ В СИСТЕМІ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ.....	103
Процків Оксана	
ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА ТА ЇЇ ФІНАНСОВА СКЛАДОВА.....	106
Радинський Сергій	
ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КЛІМАТ В УКРАЇНІ.....	107
Степаненко Сергій	
НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ КРЕДИТНИМИ РИЗИКАМИ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ.....	109
Тимошик Наталія	
ЕЛЕМЕНТИ ФІНАНСОВОГО МЕХАНІЗМУ ЯК ЗАСІБ УПРАВЛІННЯ.....	112
СЕКЦІЯ 5. ІННОВАЦІЇ У ГЛОБАЛЬНІЙ БІРЖОВІЙ СФЕРІ ТА БАНКІВСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	114
Голич Наталія, Панухник Олена	
ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА ТРАНСФЕРУ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В МАЛОМУ БІЗНЕСІ.....	114
СЕКЦІЯ 6. СТРАХОВИЙ РИНОК УКРАЇНИ – КАТАЛІЗАТОР ЧИ СТРИМУВАЧ ПРОГРЕСИВНИХ ЗМІН У ВІТЧИЗНЯНІЙ ЕКОНОМІЧНІЙ СИСТЕМІ?.....	116
Гой Віта	
КІБЕР-СТРАХУВАННЯ ЯК НОВИЙ ПРОДУКТ НА РИНКУ СТРАХОВИХ ПОСЛУГ.....	116
Гула Інна	
ПРОБЛЕМА ОПОДАТКУВАННЯ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ В УКРАЇНІ.....	118
Михалочкіна Марина	
УМОВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ТА РОЗВИТКУ СИСТЕМИ РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ В СТРАХОВИХ КОМПАНІЯХ УКРАЇНИ.....	120
Михно Наталія, Малинич Ганна	
РИНОК СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ В УКРАЇНІ ТА ЙОГО ІНДИКАТОРИ.....	122
Ожібко Мар'яна	
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ.....	123
СЕКЦІЯ 7. ЕКОНОМІЧНО ЕФЕКТИВНА ТОРГІВЛЯ: РОЗУМІННЯ СУТІ ТА СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ЇЇ ВЕДЕННЯ.....	126
Гундерук Тетяна, Малинич Ганна	
ТРАНСФОРМАЦІЯ ФОРМ ТОРГІВЛІ: ВІД ВИТОКІВ ДО СУЧАСНОСТІ.....	126
Рудюк Ірина, Бажанова Наталія	
ТОРГІВЛЯ МАЙБУТНЬОГО: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	127
Хвостіков Андрій	
СУТНІСТЬ МІЖНАРОДНИХ ТОРГІВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ.....	129
СЕКЦІЯ 8. МАЙБУТНЄ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ: РОЗУМНЕ УПРАВЛІННЯ, РОЗУМНІ ТЕРИТОРІЇ, РОЗУМНИЙ БІЗНЕС.....	131
Daniel Sarpong Mensah	
SMART BUSINESS PROCESS MANAGEMENT AS A TOOL FOR ECONOMIC DEVELOPMENT.....	131
Tsikh Halyna, Marynenko Nataliia	
OUTSOURCING IT JAKO SPOSÓB NA POPRAWĘ EFEKTYWNOŚCI DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ.....	132

Анопрієнко Тетяна	
ОБ'ЄДНАНІ ТЕРИТОРІАЛЬНІ ГРОМАДИ – ШЛЯХ ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ	135
Артеменко Людмила, Ціх Галина	
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РИНКУ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ УКРАЇНИ	136
Боднар Діана	
ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ КОНКУРЕНЦІЇ	139
Ігнатенко Микола, Кучеренко Микола	
УДОСКОНАЛЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	141
Катруссяк Христина, Бажанова Наталія	
ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОБНИЦТВА В УКРАЇНІ	143
Красноручський Олексій, Зайцев Юрій	
НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗБУТОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	145
Крупка Андрій, Пиріг Галина	
КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКІ ІНДУСТРІЇ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	147
Лазарюк Валерій	
ІННОВАЦІЙНІ ЛАБОРАТОРІЇ ФАБЛАБ ЯК ІНДИКАТОР РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОЇ ЕКОНОМІКИ	149
Мармуть Лариса, Леваєва Людмила	
СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	151
Нагорняк Галина, Малюта Людмила, Атаманов Ігор	
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ КАПІТАЛ ЯК УМОВА СТАНОВЛЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ	154
Нагорняк Ірина	
ЗМІСТ ЕКОНОМІЧНОГО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ ЯК ЧИННИКА ПОСИЛЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМСТВА	158
Новік Яна	
ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ	160
Пілічева Марина	
ОБЛІК ЗЕМЕЛЬ – ОСНОВА ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ	162
Семчишин Євгенія, Смачило Ліля	
УКРАЇНА В СИСТЕМІ СВІТОВОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ	164
Суска Анастасія, Бабич Анатолій	
ЕКОЛОГО-ТЕХНІЧНА КОНКУРЕНЦІЯ ЯК ВИД МІЖГАЛУЗЕВОЇ КОНКУРЕНЦІЇ	166

4. Шталь Т. В. Комплексна оцінка ресурсного потенціалу підприємств роздрібною торгівлі: автореф. дис...канд. екон. наук: 08.07.05 / Т. В. Шталь. - Х., 2006. - 18 с.
УДК 336

Кобильняк Ганна

студентка групи ППМз-51

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна

Науковий керівник: Панухник Олена

д.е.н., професор

завідувач кафедри економіки та фінансів

Тернопільський національний технічний університет ім. Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна

Hanna Kobilnyak

student group ППМз-51

Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

Scientific supervisor: Panukhnyk Olena

D.Sc. (Econ.), Professor

Head of the Department of Economics and Finance

Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦТВА В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ DEVELOPMENT OF ENTREPRENEURSHIP IN THE AGRICULTURAL SECTOR UKRAINE

Підприємництво в аграрній сфері – складне та багатогранне явище, яке набуває різних форм. Ця різноманітність дозволяє організовувати підприємницьку діяльність конкретною особою на конкретній території таким чином, щоб якнайкраще використовувати ресурсну базу та отримувати максимальну вигоду. Наразі, з розвитком аграрного підприємництва, держава пов'язує проведення структурних змін на селі, забезпечення впровадження реформ в економіці та вирішення соціальних проблем українського села.

Розвиток підприємництва – це шлях до насичення ринку товарами і послугами, подолання галузевого і регіонального монополізму, розширення конкуренції, впровадження досягнень науково-технічного прогресу, підвищення експортного потенціалу.

Найпоширенішими формами підприємств на селі, відповідно до Указу Президента України «Про невідкладні заходи щодо прискорення реформування аграрного сектора економіки», є: приватні (приватноорендні) підприємства, фермерські господарства, господарські товариства, сільськогосподарські кооперативи, а також інші суб'єкти господарювання, засновані на приватній власності (приватні формування) [1].

На заваді широкому розвитку підприємництва в аграрній сфері України стоять певні складності. Серед них: відсутність достатніх грошових заощаджень (первинного капіталу) працівників сфери АПК – потенційних підприємців; малооб'єктної виробничої і обслуговуючої матеріальнотехнічної бази; належного правового захисту і певних юридичних гарантій підприємців з питань власності, розпорядження майном, отримання і розподілу доходів

На сьогодні з розвитком аграрного підприємництва держава пов'язує проведення структурних змін на селі, забезпечення впровадження реформ в економіці та вирішення соціальних проблем українського села. Адже задекларований Україною принцип пріоритетності агропромислового комплексу не знаходить практичного втілення. Непослідовність дій, недостатній рівень фінансового забезпечення та відсутність належного

реагування на результати державного контролю в системі управління земельними відносинами призводять до погіршення соціально-економічних показників розвитку сільського господарства [2].

Отже, внаслідок відсутності виваженої системи державного управління в аграрній сфері нагромаджується комплекс проблем, які полягають у:

- низькій ефективності сільськогосподарського виробництва в Україні, порівняно з іншими країнами світу;
- загостренні продовольчої проблеми, через незбалансоване споживання продуктів харчування населенням, низький рівень споживання продуктів тваринного походження та імпортозалежність за окремими групами продовольства, передусім по рибі і рибопродуктах, плодах, ягодах та винограду;
- зниженні рівня зайнятості на селі та відсутності якісних робочих місць;
- відставанні доходів сільського населення від доходів міських жителів та зростанні трудової міграції;
- зменшенні чисельності сільського населення;
- погіршенні соціальної інфраструктури на селі; - виснаженні ґрунтів, погіршенні екології агротериторій..

Вирішення цих проблем завдяки розвитку малого підприємництва на селі дасть змогу пом'якшити проблему зайнятості у сільській місцевості, сприятиме іншим позитивним соціально-економічним перетворенням на селі, забезпечить зростання обсягів вітчизняного агровиробництва [3].

Отже, без сумніву, створенню умов підвищення ефективності функціонування аграрного підприємництва повинні сприяти важелі державної політики. При цьому державна підтримка повинна носити стимулюючий характер (розумні дотації, пільгові режими оподаткування, кредитування, інвестування, страхування та ін.), але без заохочення утриманства. Разом з тим держава повинна посилити контроль за ефективністю господарювання, зокрема платіжною дисципліною, процесами ціноутворення, ступенем відкритості ринку.

Висновки. Підприємництво є одним із основних чинників формування і розвитку соціально орієнтованої ринкової економіки. Без створення інституційних, а також економічних, організаційних та соціальних передумов для підприємництва аграрна економіка України неспроможна функціонувати у конкурентному світі. Сільське підприємництво забезпечує максимальну реалізацію професійного і творчого потенціалу селянина, ефективне використання матеріальних факторів виробництва і робочої сили.

Найбільшими перешкодами для здійснення підприємницької діяльності в аграрній сфері України на сьогодні є політична нестабільність, корупція, важкий доступ до фінансування, неефективне податкове регулювання, нестабільність уряду та можливість переворотів, неефективність державного управління, високий рівень інфляції, високі ставки оподаткування. Вважаємо, що найбільш раціонально функції підтримки і контролю підприємництва поєднують державні комплексні регіональні програми розвитку підприємництва.

Перелік використаних джерел:

1. Організаційно-економічні інструменти державної аграрної політики в Україні: аналіт. доп. / В. М. Русан, О. В. Собкевич, А. Д. Юрченко. – К. : Вид-во НІСД, 2012. – 88 с.
2. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.
3. Лещик І. Б. Організаційно-економічні трансформації в аграрному секторі економіки / І. Б. Лещик, Г. І. Пиріг // Сталий розвиток економіки. – 2013. – № 3. – С. 327-331.